

SZENTKIRÁLYI

FÜGGETLEN KÖZÉLETI HELYI LAP www.szentkiraly.hu

HÍRMONDÓ

Boldog új évet kívánunk minden kedves olvasónknak!

Kívánok én hitet, kedvet,
Szép szerelmet, hű türelmet,
Utakhoz fényt, csodát, álmot,
Békességet, boldogságot.
Magyar szót, és égre kéket,
Emberarcú emberséget,
Verseket, célt, igazságot,
Daltól derűs, jobb világot.
Bokrok mellé társnak fákat,
Napfényt, amely el nem fárad,
Tekintetet szembenézve,
Éjt meg nappalt soha félve.
Kézfogásos tiszta csöndet,
És mosolyból minél többet,
S még csak annyit, csöndesen:
kicsit minden jobb legyen!
(Balogh József nyomán)

Ennél jobbat kívánni sem lehetne – szoktuk mondani, ha valami tényleg „bejön”. Nos, az idei újévi kilátások esetében talán az átlagosnál is igazabb az előző megállapítás hiánya. Persze az idézett mondás már a váratlanul sikeres, nem feltétlenül a mi ügyességünknek köszönhető tény minősítésére szolgál, az új esztendőre pedig előre szoktuk úgy általában kívánni egymásnak a boldogságot, sikert, szerencsét.

A fenti versikét egy Csángó-földről érkezett levél alapján választottam idei mottóként, és sokat felsorol azok közül a kellékek közül, amik igazán szükségesek az elégedettségünkhöz.

Személyes megelégedettségünk nem áll meg az egyén szintjén. Az elemi élet-szükségletek kielégítése és a távlatosabb biztonságérzet tekintetében a szűk és tágabb család, a barátok, munkatársak köre legalább annyira fontos, mint ön-

magunk. Ám akár van köztük, akiért agódnunk kell, akár nincs, mindenképpen kitágul a féltésünk a lakókörnyezetünkre, az országra, ahol élünk.

Nem akarván sem elvitatni, sem kicsinyíteni a Szentkirályon élők személyes boldogulása fölötti indokolt féltést; távol tartván magamtól minden túlzó magabiztosságot, ami az önkormányzatunk jövő évi működési és fejlesztési céljainak eléréséhez szükséges emberi és pénzületi erőforrások meglétét illeti, most mégis a hazánk új évének boldogsága miatt érzek leginkább szívszorító aggodást.

A Hazának a jövője aggaszt: azé a Hazáé, ami az Egyetlen, és ahonnan jó ugyan olykor elmenni, de csak azért, mert mindig van hová hazajönni. Az Állam (mint legnagyobb közösség), és kisebb közösségei illetve polgárai erkölcsi és anyagi kondíciói között történelmünk során már régen volt ekkora szakadék, mint napjainkban. Amíg a települések és a polgárok között azonban vannak az adottságaikkal, lehetőségeikkel jól sáfárkodó, a maguk tisztességén létező és nem a mások kiszolgáltatottságát kihasználó példák, az ezek egészét megtestesítő Állam minden porcikájában reszket a közadósság irdatlan súlya, és az általános felelőtlenségként leegyszerűsíthető közmorál nyomasztó terhe alatt.

Mielőtt azonban bárki a regnáló pártok, vagy politikusok bármelyikének gyalázása, vagy magasztalása miatt neheztelne meg rám, sietve fogalmazom meg kívánságomat: boldog magyarokat kívánok!

A tanyasi-falusi parasztember számára is sikert hozó, vele együtt végbevitt országot építő munkateljesítményt; mindannyiunk lelkéig ható kiengesztelődést; a bűnt semmi körülmények között el nem fogadó, de a bűnösnek megtisztuláshoz lehetőséget nyújtó közéletet; az egyén másra át nem ruházható személyes felelősségének felismerését a Hazára bízott darabkája-szelete iránt; minél kevesebb borús tekintet, aggódo anyai fohászt, jövőtlenség miatt elvágyódó kamaszálmot.

Ennek a jövőnek a megalkotása rajtunk áll. Sokkal inkább, mint eddig gondoltuk volna. Boldoguljunk jobban az elénk kerülő kihívásokkal!

Ehhez kérem a magunk bölcsességét és az Úr áldását.

Szabó Gellért

A TARTALOMBÓL

Testületi ülésen történt 2-3. oldal
290 éve hunyt el Vay Ádám udvari marsall
..... 4. oldal
Garabonciás diák 5. oldal
Katolikus élet 6. oldal
Református élet 7. oldal

Sikeres a szennyvíz-beruházási pályázatunk
..... 8. oldal
Projektalálkozó Szentkirályon 9. oldal
Új szerepben a közlekedési lámpánk 10. oldal
Csillagos égbolt 11. oldal
Ki-mit tud! 12. oldal

2008. december 22-ei testületi ülésen történt

A képviselő-testület december 22-én tartotta évzáró ülését. A napirendek között szerepelt a helyi adókról szóló rendelet módosítása, a szemétszállítás díjának meghatározása, az Óvoda alapító okiratának módosítása, Moldvai Magyar Oktatásért Alapítvány támogatása, földbérlet meghosszabbítása, dűlőutak menti fák gondozása, a körzeti megbízott lakhatási támogatás iránti kérelmének megtárgyalása, és a településfejlesztő éves munkájáról beszámoló. Az ülésen a képviselőtagok teljes létszámban jelen voltak.

Az ülés megnyitása után a helyi adókról szóló rendelet módosítására került sor. A polgármester előterjesztésében elmondta, hogy az önkormányzat ezen rendeletét a képviselő-testület a múlt évben módosította a magánszemélyek kommunális adója mértékének emelésével. Ez idén a belterületi ingatlanok után 5.600.-, a külterületiek után 4.500.-, a telkek esetében 3.000.- Ft. A beépítési kötelezettség elmulasztása miatt érintett telkek adója 10.000.- Ft.

Az idén szemétszállítás és -kezelés címén bruttó 8.188 e Ft-ot fizetett ki az önkormányzat. A befolyó kommunális adó összege várhatóan 3.774 e Ft, ezen felül kintlévőség 423 e Ft, tehát a teljes előírt adóösszeg 4.157 e Ft. Ez alig több mint a fele a teljes hulladék-kezelési költségeknek. Ráadásul a kommunális adót klasszikusan még számos egyéb célra kellene fordítani, pl. útfenntartás, temetőfenntartás, közvilágítás. A gréder munkába állításával is az önkormányzat lényegében külön működtetési fedezet előteremtése nélkül vállalt feladatot.

A helyi adó törvény úgy a kommunális adó, mint az iparüzési adó esetében lehetővé teszi már 2005-től, hogy a fogyasztói árszínvonal két évvel azelőtti szintjével megemelje az adómértékeket. Esetünkben ez 2005-re vonatkozóan a 2003-as inflációval vagyis 4,7 %-kal, 2006-ra a 2005-ös emelt mérték további 6,8 %-val (2004-es infláció), 2007. esetében a 2006-os emelt mérték további 3,6 %-ával (2005-ös infláció) 2008-ra vonatkozóan a 2007-es emelt mérték további 3,9 %-ával (2006-os infláció), 2009-re szólóan pedig a 2007-es infláció 8 %-os értékével engedi megemelni a díjtételeket. Településünk ezzel a lehetőséggel eddig nemigen élt (a tavalyi emelés a kommunális adó tételeiben kb. 12 %). Adóbevételeink tényleges reálértékét

csak úgy őrizhetnénk meg, ha az eredeti értékeket 30 %-kal(!) emelnénk.

Mivel a törvényben rögzített adómaximumra (12.000.- Ft/adótárgy) is vonatkozik a valorizálás, így ez ma 15.600.- Ft-nak felel meg. Az, hogy a saját adómértékeink ennek 20-36 %-a között vannak a mi dolgunk, ám a környező települések önkormányzatai nem vállalják a szemétdíj „beszedését”, és a lakosság fizet évenként 11.000-15.000 Ft+áfa díjat a Szolgáltatónak, sőt helyenként még ezen felül kommunális adót is. Ezt ismerte nem is tűnik túlzottnak a Saubermacher háztartásonkénti 15.166.- Ft+áfa/éves ajánlata.

Nem gondolja, hogy az adóbevételek egy lépésben történő megemelésével kellene behozni a lemaradást. Ugyanakkor azt sem tartja kívánatosnak, hogy ekkora különbséget engedjen az önkormányzat a hasonló helyzetű szomszéd-települések lakosaihoz képest, hiszen a gazdasági erő tekintetében önkormányzatként ennyivel nem vagyunk „jobban eleresztve” mint ők. A díjmértékek meghatározásához a fentiek együttes értékelését kérte az alábbi javaslat jóváhagyását kérve: a magánszemélyek kommunális adójának mértéke a rendezési terv szerinti belterületi építményekre 8.000.- Ft/adótárgy/év, külterületi építményekre 6.000.- Ft/adótárgy/év. Telkek esetében 6.000.- Ft/telek/év, a beépítési kötelezettséget nem teljesítő tulajdonosok esetében 12.000.- Ft.

A hozzászóló képviselőtagok valamennyien egyetértettek a kommunális adó mértékének emelésével, mivel az önkormányzat nem tudja vállalni a szemétszállítási díj és a kommunális adóból befolyó összeg különbözetének kifizetését. Zana Antal képviselőtag azonban felhívta a figyelmet a kintlévőségek behajtására, mely igen jelentős összeg. Az adófizetés mindenki számára kötelezettség és azt teljesíteni kell. Takácsné Kis Márta javasolta tudatosítani az emberekben, hogy az általuk befizetett kommunális adó részben fedezetként szolgál a szemétszállítási díj kiegyenlítésére, mivel sokan nincsenek tisztában azzal, hogy milyen célra fizetik ezt az adót. Varga János hozzátette, hogy ha az önkormányzat nem vállalná a szemétszállítási díj beszedését, hanem átadná a Szolgáltatónak, akkor a kukákat 60 literesre cserélnék az emberek

az alacsonyabb összegű szemétszállítási díj reményében, és ismét elkezdné az erdők és az árkok szeméttel történő elárasztása.

A polgármester ígéretet tett arra, hogy a következő évről szóló gazdasági tájékoztatóban kitér majd az önkormányzatot terhelő költségek bemutatására. Ezután a képviselő-testület a javasolt díjtételeket egyhangúlag elfogadta.

A második napirendi pont keretében a polgármester arról tájékoztatót, hogy az önkormányzat megkapta a Saubermacher Kft-től a jövő évi hulladékszállítási díjalkulációt. A kezelésre elszállított hulladék mennyisége várhatóan az előző évi szinten marad (tavaly 387 tonna, idén 390 tonna). A lakosság döntő többségének köszönhetően ezért a díjmelés mértéke mérsékelte. A Szolgáltató úgy alakította ki ajánlatát, hogy két évre szóló meghatározás esetében az első évben (2009.) 6 %-os, a másodikban további 4 %-os díjmelést tervez. Ha csak egy évre határozzuk meg a díjat, úgy az emelés mértéke 7 %. A javasolt két változat közül a külterületi konténerek megszüntetése kockázatos, mivel a tanyák esetében aligha lehetséges a külön kukaedények biztosítása, azoknak a gyűjtőjárral történő kiürítése. Ráadásul ebben az esetben még a számlázás költsége is jelentkezik. A Szolgáltatóval tartott személyes egyeztetés alapján a közszolgáltatási szerződést az alábbiak szerint javasolta módosítani: 2009. január 1-től 12.600.- Ft+áfa/ingatlan, összesen 8.648 e Ft bruttó összegben; 2010-re vonatkozóan 13.156.- Ft+áfa, összesen 9.030 e Ft bruttó összegben. A képviselő-testület a Szolgáltató két évre szóló ajánlatát egyhangúlag elfogadta.

A harmadik napirendi pont keretében a polgármester arról tájékoztatót, hogy az Óvoda működésére vonatkozóan az Oktatási Hivatal ellenőrzést végzett, amelynek során szabálytalanságot tártak fel. Az Óvoda vezetője ugyan kérelmezte a közoktatási törvényben rögzített legmagasabb csoportlétszámtól való eltérést, amit a testület engedélyezett is, ám az Oktatási Hivaltól az önkormányzatnak is tovább kellett volna ezt kérelmeznie. Az Óvoda alapító okirata jelenleg 63-ban határozza meg a felvehető gyermekek számát, ám most is 70 gyermeket lát el, ezért ezt az adatot javasolta 75 főben meghatározni. A javaslatot a képviselő-testület egyhangúlag elfogadta.

Az „Egyebek” napirendi pont keretében a polgármester az alábbiakról tájékoztatót:

A Moldvai Magyar Oktatásért Alapítvány támogatására a „Szentkirályért” Közalapítványra érkezett befizetéssel megegyező összeg jóváhagyását kérte, mely 116.000.- Ft. A képviselő-testület az összeg átadásával egyhangúlag egyetértett.

Ifj. Bencsik István 2003. március 14-től bérlője az önkormányzat tulajdonában lévő 0290/43 hrsz-ú, 2.9092 ha területű szántó ingatlanok. Kérelmet terjesztett elő a képviselő-testülethez, amelyben a bérleti jogviszony 2008. november 1-től 6 évre történő hosszabbítását kéri, illetve vételi szándékát jelzi. A pénzügyi bizottsági ülésen olyan állásfoglalás született, hogy a további építési telkek kialakítására tekintettel a földterület megvásárlását nem, de a bérbeadást támogatja azzal, hogy a bérleti szerződést ki kell egészíteni, hogy a határozott időn belül is a szerződés felbontása lehetővé váljon. A képviselő-testület a javaslattal egyhangúlag egyetértett.

A körzeti megbízott kérelemmel fordult a képviselő-testülethez, hogy újabb egy év időtartamra az eddig biztosított havi 6.000.- Ft összegű üzemanyag támogatást továbbra is biztosítsa részére. A képviselő-testület egy ellenszavazattal jóváhagyta a kérelmet.

A külterületi földutak területén lévő fák kezelésével, gondozásával, gyérítésével, a vágásérett fák kitermelésével kapcsolatban kérte a képviselők véle-

ményét, javaslatát. Az eddigi gyakorlat szerint a földtulajdonosok a földjük mentén lévő útszakaszok karbantartása fejében gyéríthették a fákat, a ritkítást elvihették. Nem mondható el, hogy nagy siker koronázta ezt, mert járhatatlan útjaink vannak, a fák mégis eltűntek. A gréder beállítása azonban remélhetőleg ezen változtatni fog: csak elvétele lesz szükség egyéb gépi munkára. Hosszabb távú elképzelésként gondolná azt, hogy embereink és eszközeink is vannak a fák vágására, nyesésére, így a fáknek is inkább gazdái lehetne az önkormányzat.

Zana Antal képviselőtag már korábban is és most is javasolta, hogy az önkormányzat készíttesse el a dűlőutak térképet, tüzesse ki az utakat, mert jelenleg az önkormányzat sem és a tulajdonos sem tudja a határokat. A polgármester válaszában elmondta, hogy lehet ilyen térképet készíttetni, az utakat is ki lehet tüzetni, betonkarókat leásni, de az nagyon sok pénzbe kerül. Kutasi Ferenc hozzátette, hogy kitűzetni nem érdemes, mivel a karók rövid időn belül úgyszólván eltűnnek.

Ezt követően Kutasi Ferenc településfejlesztő számolt be éves munkájáról. Elmondta, hogy több jelentős fejlesztésünk is támogatást nyert (tanyagondnoki autó, Alkotmány utca felújítása, iskolai informatikai eszközpályázat), illetve az eddigi információk szerint jó esély van további sikerre (könyvtár bővítés, kompetencia-alapú oktatás). 2009-ben várhatóan nem lesz ekkora bőség a pályázati kiírásokból. A hangsúly inkább a

kisebbségi vidékfejlesztési pályázatok felé tolik el. Külön ki kell emelni a szennyvízes pályázat sikerét, melynek megvalósítása és elszámolása valószínűleg a teljes 2009. és 2010-es évet kitölti majd. A település jövőjét ezen kívül még két tényező befolyásolja stratégiailag: a kecskeméti Mercedes gyár beruházás és az M44 gyorsforgalmi út várható kiépítése. Fontos, hogy ezeket a tényezőket külön, és együttesen is értékelve tudjunk irányt szabni falunk fejlődésének. 2009. év pályázati feladatai között említette a faluközpont, és a belterületi utak burkolatának felújítását, akadálymentesítést az iskolában és az óvodában, valamint az Idősek Otthonházának bővítését.

Tevékenységei közé tartozik az önkormányzati munka keretében az adatszolgáltatások, fejlesztési munkák, előterjesztések készítése, önkormányzati intézmények és a Gazdakör munkájának segítése, pályázatírás, elszámolás, Hírmondóba cikkek írása; kistérségi munka keretében területi tervezés, szervezőmunka, pályázatok készítése, adatgyűjtés, adatközlés, közös kistérségi fogadóóra, cikkek írása a Hírlevélbe, részvétel a Társulási Tanács ülésein, előterjesztés készítése; rendezvényeken, képzéseken való részvétel, valamint egyéb feladatok ellátása (szakdolgozatók konzulense, gyakornok fogadása, pályázati tanácsadás, ügyfélszolgálat egyéb ügyekben).

A polgármester megköszönte a településfejlesztő egész éves munkáját, és a képviselő-testület jóváhagyta az erről szóló beszámolót.

ALAPÍTVÁNYI SORSOLÁS

Idén is megtartotta hagyományos karácsonyi ünnepségét a Szentkirályért Közalapítvány. A csaknem teltházas közönséget előbb az iskolások pazar műsora gyönyörködtette, igazi angyalváró hangulatot teremtve a nézőtérben.

A Kuratórium nevében Szabó Gelért köszöntötte az ünneplőket, majd ismertette az alapítvány előző sorsolás óta eltelt egy esztendejének főbb gazdálkodási adatait. Eszerint a teljes bevétel több mint 22 millió forint volt, amit az magyarul, hogy az iparüzési adó alóli mentesség végett 2008. május 31-ig még többen teljesítettek befizetést a 2007. adóévre vonatkozóan. Ez teszi ki a bevétel többségét, 83 % mértékben.

Kiadás összesen 8.204 ezer forint volt, amit főleg pályázat útján az intézmények működtetésére az önkormányzatnak biztosított az alapítvány, de szociális célra, sorsolásra, a községi közutak fenntartására is jelentős pénzüsszeget használtak fel.

Nemcsak támogatást kapott azonban az önkormányzat, hanem az időleges pénzzavar kivédésére is segítséget biztosított az alapítványi kölcsön összesen 21.400 ezer forint összegben, amit az önkormányzat vissza is fizetett.

Elhangzott azoknak annak a tizenhét vállalkozásnak a neve is, amelyek hozzájárulásából a legnagyobb bevétel származott, már csak azért is,

mert ezek nem lehetnek nyertesei a sorsolásnak.

Ezután szokás szerint a fellépő gyerekek közreműködésével került sor a sorsolásra. Összesen 20 személy nevét "húzták ki" a számítógép segítségével, akik az adó levonása után fejéenként 41.000.- Ft-ot nyertek: Sopajti István id., Kutasi István id., Vári János, Pataki Józsefné, Gyenes Miklós, Marsa Ferenc, Bimbó Ferenc, Fekete Jánosné, Danics Alajosné (Kecskemét), Ádámné Maróti Erika, Zók Tamás, László Ilona, Szentkirályi Gábor, Sente-Varga János ifj., Dobi Jánosné, Tóth István (Kecskemét), Vörös Gyula (Kecskemét), Steklács Jánosné, Verdon Istvánné, Gráf Judit."

290 éve hunyt el Vay Ádám udvari marsall

A II. Rákóczi Ferenc vezette szabadságharc háromszáz esztendővel ezelőtt még zajlott. A vezetői azon fáradoztak, hogy diplomáciai vagy hadi sikereket érjenek el. Közéjük tartozott vajai és luskodi Vay Ádám, udvari marsall is. De vajon ki volt ez a derék főúr, aki mindenét feláldozta a haza függetlenségének eszméjéért?

A Szabolcs-Szatmár vármegyei Vay várkastély későbbi ura 1657. május 11-én született a kastélyban, ősei birtokán. Apja Vay Péter volt. A szülei megfelelő iskoláztatásban és katonai nevelésben részesítették. Fiatal korában Füleken végvári tiszt lett. Ott sajátította el igazán a „vitézi iskolát”. Később csatlakozott a Thököly-féle kuruc mozgalomhoz.

1682. szeptemberétől lett Thököly fejedelem híve. Ezredesi rangot kapott szolgálataiért a kuruc hadseregben. Kinevezték kisvárdai kapitánnyá.

Később, a kuruc mozgalom után, 1687-től a császár híve lett. Szabolcs vármegye követe lett a pozsonyi országgyűlésen. 1700 körül belekeveredett a II. Rákóczi Ferenc féle császár-ellenes szervezkedésbe, ezért őt is letartóztatták, és Bécsújhelyre szállították vizsgálati fogságba.

1701. májusától 1702. augusztusáig raboskodott. Közben verses önéletírásán

dolgozott a tömlőcben. Szabadulása után birtokán gazdálkodott. A következő évben a kurucok elől Hajnásckő, majd Gács várába zárkózott. A kezdetekben nem ismerte fel a kuruc mozgalom igazi jelentőségét, meg hát félt a császáriak retorziójától is.

Rákóczihoz pártolt

De különböző csatornákon keresztül hamarosan eljutott hozzá is a kuruc mozgalom igazi célkitűzése, s Rákóczi hazafias törekvéseinek lényege is hatott rá. Ezért 1703. október közepén csatlakozott a Rákóczi-féle szabadságharchoz. Felajánlotta szolgálatait és anyagi javainak egy részét a mozgalom céljaira. Egyébként is híve volt a fejedelemnek, hiszen az előző években együtt raboskodtak Bécsújhelyen. II. Rákóczi Ferenc azonnal kinevezte maga mellé udvari kapitánnyá, október 27-én pedig a jászkunok főkapitánya lett. Ez utóbbi tisztsége együtt járt a „nemes jász Regiment” ezredtulajdonosi méltóságával.

A következő év februárjától Munkács, 1700-tól pedig Huszt főkapitánya is volt. Ez is bizonyítja, hogy a szabadságharc időszakában mindig Rákóczi környezetében szolgált. Ott volt minden fontos és lényeges döntés meghozatalánál, abban aktívan és cselekvően közreműködött. A fejedelem sok esetben adott számára nehéz és bizalmas feladatot.

1704 elején pedig az Udvari Tanács elnökévé nevezte ki. 1705 kora tavaszán Vay ideiglenesen a Duna-Tisza közén táborozó és portyázó csapatok egy részének a parancsnokságát is ellátta. 1706 tavaszán ismét ugyanezt a feladatot kapta a fejedelemtől. 1705. szeptemberében a szécsényi országgyűlésen szenátorrá, 1707. áprilisában pedig a marosvásárhelyi országgyűlésen Erdély tanácsnokává választották. Békés vármegye főispánja és Máramaros vármegye főispáni adminisztrátora is volt. Ezek a tisztségek is bizonyítják sokoldalúságát és rátermettségét. Ezért bízták rá egyre több feladatot és tisztséget.

Vay Ádám a valóságban a fejedelmi udvartartásért, az udvari hadakért és a testőrségért volt elsősorban a felelős. A fejedelmi udvar élén mint udvari kapitány irányította az udvar mindennapi életét, ő gondoskodott róla, hogy mindenki betartsa a szertartásos rendet, amit Rákóczi fejedelem méltósága megkívánt. Ő volt a közvetlen parancsnoka a fejedelem testőrségének és udvari palotás ezredeinek. Az udvari marsall legfőbb kötelessége volt a fejedelem személyének és biztonságának védelme, elsődlegesen a testőrpáncsnoki feladata tűnik elének.

(Folytatjuk)

MIKULÁS

December 5-én, délelőtt érkezett iskolánkba a Mikulás! Nagyon vártuk már! Minden alsós osztály versekkel, dalokkal köszöntötte a nagy ajándékozót. Boldogan vettük át a csomagokat, sőt az ajándékokból még a délutáni bulira is maradt. Mindenki nagyon várta már, hogy beinduljon a nagy játék, a versengés. A Krampusz menetlevelet osztogattak, melyre 10 aláírást kellett gyűjteni. Rengeteg játékkal lehetett ezeket beszerezni: hókupac, mogyorótörés, memória, atlaszkodás, hógolyózás, stb., A sok „feladat” elvégzése után következett

a sorsolás! Mindenki izgatottan figyelte, kié lesz a sok szép ajándék? Rengetegen nyertek, és vidáman tértek haza. A buliban senki sem éhezett, szomjazott, hisz a terített asztalok finomabbnál, finomabb süteményektől roskadoztak, amit a szülőknek köszönhetünk. A „büfések” alig győzték mérni a rengeteg innivalót. A szülők is önfeláldozóan játszottak a gyerekekkel. A felsősöket is visszahúzta a szívük az alsós folyosóra. Játékokat hoztak és lelkesen segítettek a játékvezetésben. Köszönjük!

Takácsné Kis Márta

Mikulásvonat

December 6-án a MÁV kirándulást szervezett a Fővárosi Nagycirkuszba. Az ország minden részéből érkeztek vonatok Budapestre, kb. 800 utassal. Szentkirályról 25 fővel vettünk részt a programon. Kecskeméten nagy örömmel fogadtuk a Szegedről érkező vonatot, melyet természetesen a Mikulás vezetett. A cirkusz bejáratánál ismét Mikulásokkal találkoztunk, akik szaloncukorral ajándékoztak meg minket. A Ritmus Cirkusz című előadás káprázatos volt. Érdekessége, hogy nem egy hagyományos cirkuszi számok sorát láttuk, hanem egy megrendezett darabot, showjellegű produkciót, melyben ötvözték a hagyományos és modern cirkuszi elemeket. Az artisták mellett, színészek, táncosok, zenészek is közreműködtek az előadásban. Hazaindulás előtt sétáltunk a Városligetben: kacsákat etettünk, megnéztük a Hősök terét, a korcsolyázókat a műjégpályán. Hazafelé a vonaton meglátogattak minket a Mikulás és egy kis ajándékot is kaptunk. Fáradtan, de rengeteg élménnyel értünk haza.

Takácsné Kis Márta

GARABONCIÁS DIÁK

Tisztánlátás

Bizony, novemberben szép, napbarnított arcok tűntek fel, komoly bajszok pedertettek az Országházban, amikor is tanyán élő idősebb és fiatalabb gazdálkodók, aztán tudósok, néprajzkutatók, közgazdászok, a tanyagondnokok országos egyesületének vezetője, polgármesterek, politikusok mondták el véleményüket, javaslataikat a Nemzeti Fórum és a Magyarországi Tanyákon Élők Egyesületének szervezésében megtartott „Tanyavilág a Parlamentben” című konferencián. A jó ötszáz résztvevő között szentkirályiak is voltak. A konferencia elfogadott egy országgyűlési határozat-tervezetet: „A tanyák fennmaradása és védelme, a tanyavilágban meglévő nemzeti értékeink megőrzése érdekében, valamint a tanyán élők esélyegyenlőségének biztosítására a Magyar Országgyűlés: 1. Kinyilvánítja, hogy a tanya, a tanya településrendszer és gazdálkodási forma a nemzeti örökség része, amelynek fennmaradása, új életre keltése, fejlesztése nemzeti érdek. 2. Felkéri a Kormányt, hogy 2009. június 30-ig készítsen átfogó jelentést a hazai tanyák helyzetéről. 3. Felkéri a Kormányt, hogy a 2010. évre vonatkozó költségvetésben és adótörvényekben kiemelten kezelje a tanyák fejlesztését és az ott élők esélyegyenlőségét. 4. Felkéri a kormányt, hogy két évente számoljon be az Országgyűlésnek a tanyák helyzetének változásáról, a tanyán élők támogatásának érvényesüléséről.” A határozat-tervezet tavasszal kerülhet az

Országgyűlés elé, akkor fogadhatja el. Elfogadás esetén sem reménykedhetünk gyors változásokban, több évtized rombolásának helyrehozásához hosszabb idő kell, ám a leghosszabb út is az első lépéssel kezdődik.

Egy fiatal történész, Ablonczy Balázs, egy 1934-es, az akkori magyar állapotokkal foglalkozó írás nyomán elkészítette annak mai változatát (Profán káté, megjelent a Hírel folyóirat 2008/2. számában.) ebből idézünk két kérdést és a két választ, kérdések megegyeznek az 1934-es kérdésekkel. Lehet vitatkozni is vagy egyetérteni A.B.-zsal.

„Hogy szökhet a magyarság a sorsa által kijelölt helyre? A magyarság immár sorsa helyére szökött. A magyarságnak – úgy tűnik – az a sorsa, hogy merev társadalmi struktúrákkal rendelkező, szociális és emberi feszültségekkel terhes, túl-adóztatott, drága, ugyanakkor értelmetlen konvenciókhoz ragaszkodó és áporodott országban éljen. Mint a két világháború között. Ahol egy vitában még manapság is érv az életkor, ahol a postán életbiztosítást, az országos levéltárban dezodort árulnak, és a szerződések már az aláírásuk pillanatában sem köteleznek senkit semmire.

Úgy fest, nem szökhetünk meg a végzetünk elől....

Mi történik, ha feladatunknak nem felelünk meg? Ha kellőképpen nyugodt volnánk, azt mondanám: semmi. Holnap is felkel a nap, járnak a villamosok, és a postán ugyanolyan sorok lesznek. Sajnos a helyzet nem ilyen eszményi:

az országban minden széthullóban van. Ami még megőrizte működőképességét, mint az oktatás, az egészségügy, a tömegközlekedés összeomlóban van. Az államigazgatás úgyszólván nem működik, hivatalnokai egzisztenciális bizonytalanságban élnek, s a felelősség áthárítása a legfontosabb foglalatosságuk.

A társadalmi szolidaritás (figyelem: ez nem valami füledt kollektívizmussal, hanem az emberi együttélés egyik minimuma) romokban: először azt mondtuk a határokon túliakra, hogy nem kellene, utána meg tapsoltunk (na, jó: már aki) a rendőrség véres és jogellenes fellépésének, értekezünk az ingyenező egyetemistákról, az urizáló orvosokról, a lusta vasutasokról, a „nagyaságos asszonyok adójáról” (ez lenne a családi adózás), a kapzsi egyházakról, a buta prolikról meg a sötét nyuggerekről,

és most itt állunk, merő utálatban, egymagunkban az indulatainkkal. És dühösek vagyunk, mert senki nem segít, és senki nem ad nekünk igazat. Lehet így élni, de a kor éppenséggel nem a kvietizmus [nyugalom] felé mutat. Villámok cikáznak körülöttünk, egyre sűrűbben csepereg plafonunkról az eső. Házunk eresztékei nyikorognak, néhány cserepet már felkapott a szélvész. Mi lesz a következő?

A virágcserepek puffanása? Az ablaktüvegerianása? A kifordított kertkapu? Vagy maga a ház? Olyan törekeny minden. Nem is hinnénk.”

Békesség veletek! A kő marad.

--bor--

KÖNYVTÁRI HÍREK

Hagyományokhoz híven a könyvtárban is készültünk a karácsonyra. Minden nap az adventi naptár egy újabb ablakát nyitottuk ki. Az ablak egy kérdést rejtett, melyre könyvek segítségével lehetett válaszolni. Ezeket egy dobozba kellett bedobni. A jól válaszolók között az iskola karácsonyi műsorán ajándékokat sorsoltunk ki. Minél több helyes választ adott valaki, annál nagyobb esélye volt a nyeresre. Így előfordult, hogy valaki három ajándékot is átvehetett. Persze az ajándékok mellett ez jó alkalom volt a lexikonok, szótárak, verses és mesés könyvek kézbe vételére is.

Az ügyesebb kezűek pedig minden héten más-más kis ajándékot készíthettek a kézműves délutánok keretében. Így alkalmuk nyílt méces tartó Mikulást, fára festett téli képet és karácsonyi szalvétával díszített üveget is készíteni.

A Gyerekek hónapja keretében Sohonyai Edit írónő látogatott el a könyvtárba. Könyvei elsősorban a kiskamaszoknak szólnak, de regényei segítségével a felnőttek is újra élhetik vagy éppen megérthetik a kamaszkor minden szépségét és problémáját. Író-olvasó találkozóin nagy sikert arat saját sztorijaival, humorral fű-

szerezve ad tanácsokat a kamaszoknak az őket foglalkoztató problémákkal kapcsolatban. Erről mi is megbizonyosodhattunk. Jó hangulatú, közvetlen, vidám délutánt tölthetünk az írónő társaságában. És, ami a legfontosabb a gyerekek azóta kézről-kézre adják könyveit.

Elkészült a könyvtár honlapja. Az iskola honlapjának (<http://iskola.szentkiraly.hu/news.php>) könyvtári menüpontjából érhető el egyelőre. Ezentúl itt

keressék a könyvtárra vonatkozó híreket, eseményeket, újdonságokat. Az oldallal, és a könyvtárra vonatkozó észrevételeiket, kéréseiket és javaslataikat pedig a szentkiralykonyvtar@gmail.com címre várom.

Mindenkit sok szeretettel várok az Új esztendőben is a megszokott nyitvatartási időben, új dokumentumokkal, régi és új folyóiratokkal és szolgáltatásokkal.

Szotorné Mariann

KATOLIKUS ÉLET

Bódás János: Minden javunkra van

Új esztendő... Nem tudja senki sem,
hogy mi vár reá, merre, hova lép.
Az ismeretlenség ködébe rejtve mi van:
örvény, orom vagy szakadék?

Nincs kikövezett út, egyenes pálya,
biztos cél felé vezető sínek.
Hogy a holnap titkát is kitalálja,
nem adatott meg soha senkinek

Úgy megyünk a jövő felé,
akárha sötétbe lépnénk... De örvény, verem
felett - jó tudni - védőn alánk tartja
hűséges karjait a kegyelem.

Öröm, bánat, élet, halál, akármilyen jöhet,
a szívem mégse nyugtalan,
tudom: "Kik Isten szeretik,
azoknak minden javunkra van!"

A fenti vers kezdősorai talán többünket is foglalkoztatnak mostanában. Bizony, nem tudjuk, mi vár reánk ebben az esztendőben. Ami biztos, hogy valószínűleg ez az év sem lesz könnyebb, mint az előző. A gazdasági és társadalmi mutatók zuhannak, és ha nem vigyázunk, ez bizony magával rántja az egyes családok és azokon belül az egyes személyek lelki mutatóit is.

Manapság talán mi is sokszor kérdezzük: miért, Uram, miért? Úgy gondoljuk, jobban ismerjük önnön erőnk határait Nála, aki utunkat isteni értelmével átgondolta, igazságosságával megvizsgálta, s keresztünket megmérte, hogy egy milliméterrel se legyen nagyobb, egy milligrammmal se nehezebb a kellenél?

Manapság talán mi is sokszor kérdezzük: hová, Uram, hová? Bár csak a hegy tövében kapaszkodunk, mégis távolabbra akarunk látni Nála, aki a legmagasabb hegycsúcson állva belátja az egész földkerekséget?

Manapság talán mi is sokszor kételkedünk Benne... Globális kérdések aggasztanak: félünk a háborútól, a haláltól, az éhezéstől, a betegségtől. A mindennapi kenyér megszerzésének gondja gyötör minket; munkahelyföltés és lakásproblémák uralják gondolatainkat. Pedig tudjuk: ha elveszítjük bizalmunkat, a reményünk vesz el - s ha elveszítjük reményünket, a hitünk vesz el!

Hallgassuk Őt: "Miért nyugtalanoktok? Nézzétek a mezők liliomait: nem fáradoznak, nem szönek-fonnak, mégis, mondom nektek, még Salamon sem volt dicsősége teljében úgy felöltözve, mint egy ezek közül. Ne aggodalmaskodjatok tehát..."

Globális kérdések aggasztanak? Van megoldás: légy TE a remény kicsiny láncszeme azon a talpaltatnyi földön, ahol élsz. Félsz a háborútól? Légy TE a béke reményének kicsiny láncszeme családod, barátaid, munkatársaid, szomszédaid körében. Betegségtől tartasz? Légy szavaiddal és tetteiddel a testi-lelki betegségben szenvedők gyógyszere; légy TE a gyógyulás reményének kicsiny láncszeme környezetedben! Rettegsz a haláltól? Légy TE az örök élet reményének kicsiny láncszeme környezetedben a haláltól rettegőknek!

Légy a szomorúnak vigasztalás, az elesettnek felemelő kéz, a tévúton járóknak jótanács, a bizonytalanokodónak megerősítés, a megalázottnak egy jó szó...! Ha minden nap merítesz Isten Igéjének forrásából, felbecsülhetetlen értékű láncszemmé válsz. És ha mások is csatlakoznak hozzád, a sok önálló láncszem egybekapcsolódik, és földrészeket átölelő lánczá válik. Akkor majd örökre visszatér szívedbe a bizalom és a reménység, s megnyugvással mondhatod a Mester szavaival: *közel van már az Isten Országá...* (Forrás: Kindelmann Győző)

Kalendárium:

2009. január 15. – február 15.

Január 18. Árpádházi Szt. Margit

Január 25. Pálforduló

Február 2.: **Gyertyaszentelő Boldogasszony** – Urunk bemutatása

Február 8.: **Balázsáldás**

REFORMÁTUS ÉLET

A mustármag ereje

Fogyatkozunk, csorbulunk, hervadunk, horpadunk, kopunk, csökkenünk, apadunk? Óh, be gazdag anyanyelvünk a hiány leírásában! Itt, Európában, s benne hazánkban, mintha erejét vesztené a keresztyénség, a hívek száma fogyogat. A jólétben sokak számára mintha csak a végtelenített szórakozás, a jó közérzet maradna fontos. S jön ránk a muzulmán terjeszkedés, a hollandiai nagyvárosban, Rotterdamban összel muzulmán polgármestert választottak, s szerte a kontinensen mecsetek (muszlim templom) sokasága épül. Sőt, már a közeli Szabadkán is mecset épül... Ugyanakkor Ázsiában, Afrikában üldözik, gyilkolják a keresztyéneket, mégis e földrészekon sokak térnek meg, fogadják el megváltójuknak Jézust; csodás gyógyulások, szabadulások történnek... E helyeken bizony, tétje van a Krisztus-követésnek, akár életre szóló is. Az Úrnak nem a langyosakra van hát szüksége, mert Ő ott van jelen, ahová valóban hívják! Ott valahogy nem az a kérdés, hogy vasárnap istentiszteletre menjek-e vagy a nagykőrösi vásárra; hanem az, hogy ha keresztyénné leszek, vállalom-e az üldöztetést is, vagy a vértanúságot akár? Átrendeződik vajon a világkeresztyénség a földrészekon?

Év végén – év elején számvetések, tervek készülnek református gyülekezeteinkben. Elkészül a választói névjegyzék, melyből látjuk, hányan is vagyunk, volnánk egyházi tisztségre választható és választó, egyházfenntartói járulékot fizető, teljes jogú egyháztagok. Szépen sorszámozzuk a lelkeket, mint ha... A költségvetésben pedig megpróbálunk hű kezelői lenni a reánk bízott vagyonkának.

Emberi számításaink szerint mindig kevés, amink van. János evangéliuma írja le az ötezer ember Jézus általi megvendéglésének történetét (Jn 6, 5-13). Fülöp tanítvány azt mondja a Mesternek: kétszáz dénár árú kenyér sem elég nekik, hogy mindenki kapjon valami keveset. A jó András is kevesell: van öt árpakenyér és két hal, de mi ez ennyinek?

Így vagyunk mi is, erre is kevés jut, amarra még kevesebb. Mi is az az öt kenyér és két halaz előttünk álló éhséghez, feladatokhoz képest? De Jézus ezeket lakatott jól ennyiből! Ő nem a földi számok szerint méri eredményeinket. Ő azt várja, hogy abból a kevésből, ami a rendelkezésünkre áll, legyünk bőkezűek és hűségesek, mint az özvegyasszony, aki bedobta az utolsó két fillérjét a perselybe (Lk 21,1-4). A többit,

az áldást bízuk Órá! Mert „nem sokaság, de lélek végez csuda dolgokat!” – tudta még Berzsenyi Dániel is. „Az Úr nem számokban méri az igazság győzelmét, hanem az igazak cselekedeteiben. ... A nemzet nem számokban él, de lélekben. Egy az Úr oldalán százezreknél is többet számít a jövőendő mérlegén.” – írta Wass Albert is.

Lassan úgy tűnik, jelenlegi kormányzatunk nem hagy ellustulni bennünket, keresztyéneket. A hit szinte már – újra – felforgató cselekvésnek minősül, az egyházak pedig felforgató csoportosulásnak, mondják. Talán majd a Gondolatrendőrség is feláll? Tény viszont, hogy az Állami Számvevőszék feltárta, a közoktatási kiegészítő normatíva kifejtésében a 2005-2006-os tanév óta 2,6 milliárd forint elmaradásban van az állam az egyházakkal szemben. A kormány azonban hallani sem akar ennek – utólagos – kifizetéséről. Most pedig a 2009-re vonatkozó költségvetésben az állam – a felekezetek beleegyezése nélkül – egy tollvonással megváltoztatta az egy százalékos személyi jövedelemadó-felajánlások kiegészítésének rendjét. Emiatt jelentősen csökken a református egyházunk anyagi bázisa, csaknem 500 millió forinttal csökken a szabadon felhasználható forrás.

Megjegyzendő, bár már ismert, de hátha valaki még nem hallotta, nem arról van szó, hogy az államnak kellene eltartania az egyházakat. Csakhogy az egyházak iskolákat, kórházakat, szociális intézményeket, idősek otthonait tartanak fenn, amelyekkel állami feladatokat látnak el. S a '90-es években az egyházak visszakaptak ugyan államosított épületeket, iskolákat, szociális épületeket, de nem adta vissza az állam a bevételt hozó létesítményeket: földeket, bérházakat, kiadó-vállalatokat, nyomdákat..., melyek annak idején eltartották az iskolákat, szociális intézményeket.

Pedig emlékezni és okulni lesz lehetőségünk ebben az évben is. Születésének 500. évfordulóján emlékezhetünk Kálvinra, a reformátorra! Személyiségéről maradtak adatok, ismert a tanítása, írásai, mégis kevés szó esik róla. Hollandiában az ottani reformátusok internetes oldalt indítottak: lehet ennél jobban elfelejteni Kálvint? címmel. Lehetséges, hogy nálunk is indítható lenne ilyen emlékeztető mozgalom. Ebben a jubileumi évben bőven lesz még alkalom foglalkozni Kálvin tanításaival, most csak azt gondoljuk át, a nagy a dolgok mindig egyszerűek. Miként Jézus megfogalmazta két mondatban a nagy parancsolatot, azonképpen Kálvin négy kife-

jezésbe tömörítette, mi által üdvözülhet az ember, miáltal lehet örök élete: Egyedül Krisztusban, egyedül kegyelemből, egyedül hit által, egyedül a Szentírás kijelentése által. (Solus Christus, sola gratia, sola fides, sola Scriptura – latinul.) Ahogyan Krisztus nagy parancsolatában benne van „a teljes írás és a próféták, e négy, tömör állításban is benne van az egész üdvörténet. Egyházunk egész évben különféle rendezvényekkel, könyvekkel, pályázatokkal, emlékéremmel, postabélyeggel készül az emlékévre. Ehhez, mi szentkirályi reformátusok is hozzátehetjük a magunk megemlékezéseit, eseményeit.

Bennünket, helyieket érdeklő évforduló az, hogy 120 éve, 1889-ben született és éppen 100 éve, 1909-ben iratkozott be a budapesti Református Teológiára Kovács Zoltán, aki aztán 1925 és 1948 között lelkipásztorként szolgált Szentkirályon, hitoktatóként pedig hét iskolában tartott hittanórákat. Az idősebb testvérek ma is emlékeznek alakjára, vagy éppen előtte tettek konfirmációi fogadalmat, vagy vezetésével tanultak színdarabokat a hosszú téli estekre. Kovács Zoltán személye, kitartása ma is példa lehet, érdemes lenne emlékéit fölidézni, összegyűjteni a róla tudható dolgokat.

Személyes, keresztyéni feladatunk is lesz szépen ez új esztendőben, gyülekezetünk ez évi missziói munkatervének vezérigéje a jézusi felhívás: „Teremjetez hát megtéréshez illő gyümölcsöket!” (Lukács ev. 3,8a.).

Láthatjuk a példát, ha széttekintünk a világban: vannak, akiket üldöznek keresztyéni hitük megvallásáért. Bennünket ezért még nem üldöznek, olykor csak a rossz időt, vagy már apró eseményt kellene legyőzni vasárnap, hogy eljussunk istentiszteletre. A jövődönk pedig azon áll, hogy tudunk-e megtéréshez illő gyümölcsöket teremni, s utódaink elé követendő keresztyéni életpéldát állítani. Mert ha nem, úgy egy-két generáció múlva üresen fognak kongani templomaink, s ötven-száz év múlva talán már muzulmán mecsetként fogják használni azokat.

De most még Kálvinnal együtt hirdethetjük: nincs más érvényes hatalom sem égen, sem földön, sem a mindenségben, csak a Szentháromság Egy Örök Igaz Isten, akinek legyen dicséret, dicsőség és hálaadás örökön-örökké!

HÍVOGATÓ: minden vasárnap 10 órakor istentiszteletre hív a harang! Egyéb alkalmakról pedig a hirdetésekben lehet hallani, figyeljék azokat kedves Olvasóink!

Kenyeres Tibor

Sikeres a szennyvíz-beruházási pályázatunk

Önkormányzatunk 2008. nyarán több éves előkészítő munka és egy sikertelen ISPA projekt után pályázatot nyújtott be a Dél-alföldi régióhoz szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése és helyi szennyvíztisztító telep létesítése érdekében. A pályázat novemberi bírálata szerint a három megyéből beérkező 14 közül négy nyert támogatást, köztük a szentkirályi is.

A beruházás során a község belterületén 7368 m hosszú, gravitációs rendszerű gyűjtő- és bekötő szennyvízcsatorna-hálózat létesül, egy végátemelési ponttal. A települési folyékony hulladék befogadására és kezelésére egy 122 m³/nap kapacitású szennyvíztisztító telep épül a Templom-dűlő és a Szőke-tanya közötti területen. Mindannyiunk által ismert, hogy a falu szennyvize jelenleg szippantóskocsival kerül a kecskeméti szennyvíztisztító telepre, de sok lakossági szennyvíz tisztítatlanul a természetbe jut (pl. elszívárogató derítők, kiszivattyúzás a kertbe). A fejlesztésnek köszönhetően megszűnne ez a környezetszennyezés, mivel a község belterületének egésze, a település összes háztartásainak 60%-a, mintegy 391 lakás (1183 fő) és a köztisztviselők köthetnének rá a rendszerre. A nagykereskedésű tanyavilág szennyvizét továbbra is szippantóautóval szállítjuk Kecskemétre.

A szennyvíztisztítás korszerű FHS-SBR technológiával valósul meg. Ez egy kétmedencés rendszerű, eleven iszapos technológia, vegyszeradagolással kiegészítve, mely a szennyvíztisztítást idődiagram szerint vezérelve nitrifikációval, denitrifikációval, és biológiai foszfor eltávolítással végzi. A rendszer vegyszeres foszfor csökkentéssel, fertőtlenítéssel, zárt iszapkezeléssel egészül ki. Működése rendkívül rugalmas, magas hatékonysággal tisztítja a szennyvizet szinte függetlenül a befolyó víz mennyiségétől. Az egész létesítmény (technológiai műtárgyak, gépház és szociális épületrész) egy tömbbe épül, félig földbe süllyesztve, illeszkedve a tájba.

A beruházás nettó összértéke 406,3 millió Ft, melyből a támogatásként elnyert összeg 354,5 millió Ft. A fennmaradó 51,8 millió Ft saját erő önkormányzati forrásból, illetve az egyelőre még nem ismert mértékű lakossági hozzájárulásból tevődik össze. A kialakítandó csatornahálózat és a szennyvíztelep az önkormányzat tulajdonában marad, azonban egy üzemeltető cég biztosítja majd annak szakosított és gazdaságos működtetését.

A beruházással kapcsolatos további teendők megbeszélésére a Faluházban december 9-én került sor a tervező, a beruházó, és a lebonyolító cég képviselőivel, valamint a helyi döntéshozók részvételével. Ez alkalommal a következő információk hangzottak el:

A polgármester bevezetőjében kérte a jelenlévőktől, hogy mindaz az együttműködés, ami ehhez a sikerhez vezetett maradjon meg, illetve erősödjön tovább, mert a munka csak ezután kezdődik. Úgy szeretnénk megvalósítani a beruházást, ahogy az elvárható tőlünk. Szeretnénk, ha az unokáink is ezt a művet használhatnák még, és nem rosszállóan emlegetnék ennek kapcsán a nevünket. A lakosság a tervezett szennyvízberuházásról a falugyűlésen, a helyi újságból, internetről értesülhetett, azonban arról, hogy ez őket mennyiben érinti (legfőképpen a közműfejlesztési hozzájárulás forint összegét illetően) illetve, hogy mivel lesz más az élet

Szentkirályon, ha ez a beruházás megvalósul, erről még nem kaptak tájékoztatást.

Zetkó Imre, a K&Z Horizontál Kft. vezetője részletezte, hogy a következő lépés a támogatási szerződés megkötése, mivel csak ezután indulhat a beruházási folyamat. Ennek megkötése után indulhat a kivitelező kiválasztása közbeszerzési eljárás során. Minden segítséget igyekeznek megadni az önkormányzatnak, hogy a közbeszerzés eredményesen megtörténjen. Fontos az önértékelése, hogy kitől, milyen arányban, milyen hitellel, esetleg állami támogatás igénybevételével fogja tudni az önkormányzat azt biztosítani. Nyitott kérdés még, hogy alakuljon-e vízi közműtársulás. Az önértékelés ez nagyon fontos, hiszen annak egy részét a lakosságnak kell megfizetni. Erről is a képviselő-testületnek kell majd döntenie.

A polgármester hozzászólásában felvetette, hogy az önkormányzatnál sokéves gyakorlat a beruházások megvalósítása során, hogy a munkákba a helyi szakemberek bevonásra kerülnek. Ezzel nemcsak az érték el, hogy az állami támogatások egy része a településen lett elkölve, hanem a helyi szakemberek közül többen elmondhatják, hogy a települési létesítmények legtöbbje az ő kezük munkáját dicséri. Kérdés, hogy ennél a beruházásnál ezt a célt érvényre tudjuk-e juttatni? A másik dolog: a tisztítómű helyeként kijelölt területhez elég közel vannak tanyák, de a belterület sincs messze, ezért az egész falu szempontjából fontos, hogy a szaghatás az elviselhetőség határát ne lépje túl. Elmondta továbbá, hogy 2003-ban az ISPA program keretében 160 ezer forint volt az egy háztartásra jutó önerő. Akkor a lakosság egy része – szám szerint 125 fő – kötött erre a célra Fundamenta lakás-előtakarékossági szerződést, de a nagyobb részek nem rendelkeznek ilyen megtakarítással. Most a lakossági hozzájárulás valószínűleg kevesebb lesz, így elképzelhető, hogy a képviselő-testület tud olyan összeget meghatározni, ami nem feltétlenül teszi szükségessé a vízi közműtársulás létrehozását, és ehhez kapcsolódóan a kötelező előtakarékosági szerződések megkötését, ami számottevő adminisztrációs terhet jelentene.

Benkó István tervező válaszában elmondta, hogy a kijelölt területhez csak egy lakott épület van közel, de ott is biztosítható az előírt védőtávolság. A falu távolsága viszont megfelelő, 7-800 méter. Ami a szaghatást illeti, ha előírászerűen működik a telep, akkor nem keletkezhet zavaróan büzös szag. Helyi munkaerő foglalkoztatása a csőfektetésnél és a tisztítótelep vasbeton szerelési munkáinál kizárt, a környezet helyreállításánál és a tisztítótelep épületének építési munkáinál azonban erre lehetőség van.

Kurdi Viktor, a Bácsvíz Rt. vezérigazgatója felhívta a figyelmet a kommunikáció szerepére. Nagyon fontos a lakosság pontos és időben történő tájékoztatása. Elmondta, hogy az önerő kifizetése nem egyik napról a másikra történik, mivel a számlát sem egy összegben kell fizetni. Így lehetséges a lakosságnak a megállapított összeg részletekben történő megfizetése is.

Kovács István számításai szerint az egy háztartásra jutó hozzájárulás összege 100 ezer forint körül alakul. Kérdezte, hogy várhatóan mennyi lesz a csatornadíj?

Erre viszonyító adatokkal a Bácsvíz szakemberei szolgáltak: Lakiteleken hasonló techno-

lógia van, ami 2007. szeptembere óta működik a Bácsvíz Rt. kezelésében. Ott ideiglenes jelleggel 221.- Ft + áfa/m³ csatornadíjat határoztak meg az első évrre, remélhetőleg ezen nem kell emelni. Ehhez természetesen kell egy jó rákötési arány, és kell hogy a fogyasztók ne a saját kútjukról vételezzék a vizet, hanem az ivóvízhálózatról. A vállalkozók esetében a díjak 20 %-kal magasabbak köbméterenként. Egy átlagos négytagú család 10 m³ vizet fogyaszt havonta, ez kb. 3.000.- Ft csatornadíjat jelent és valamivel magasabb vízdíjat. Lakiteleken nincs főállású kezelője a vízműnek, mely nagyon jelentős költségsökkentő tényező. Olyan korszerű irányítástechnikai rendszerrel van felszerelve, hogy Tiszakécskéről hetente háromszor-négyszer átmennek a kollégák, és elvégzik a szükséges munkákat. Meghibásodás esetén a rendszer SMS-t küld a kezelőnek.

A szennyvíztisztítási díj mértékét az ivóvízfogyasztás határozza meg, a számlázásnak az elfogyasztott ivóvíz az alapja. Ha azonban az ingatlan tulajdonosa bizonyíthatóan a felhasznált vizet nem a közcsonnába vezeti vissza, hanem pl. öntözésre használja, és ezt külön mérővel méri, akkor ezután nem kell csatornadíjat fizetni. Ezt a külön mérőt igényelni kell, és az onnan vételezett vízhasználatot levonják a főmérőn mért mennyiségből. Ez nagyon jól működik Kecskeméten pl. a parkgondozás területén.

A tervező részéről elhangzott, hogy bizonyára itt is lesznek olyan személyek, akik nem akarnak rákötöni. Ezért a következők kell jól látni az ingatlan tulajdonosoknak: most nagy állami és EU-s támogatással megépül a közmű. A csatornaépítés „határa” a tisztító akna, ami a fogyasztói bekötő vezetékét és a tisztító aknát is tartalmazza a telekhatáron belül 1 méterre. Ha a gerincvezeték fektetését követően utólag akar valaki rákötöni, akkor ezeket teljesen saját költségből kell megépítenie, ami kb. 100 ezer forint. Még rosszabb helyzetben vannak ilyen szempontból a gazdálkodó szervezetek, mert az erre vonatkozó jogszabály szerint nekik közműfejlesztési hozzájárulást kell fizetniük, ami 140 ezer forint/m³/nap a tervezett fogyasztás után, plusz még a bekötési díj. Ez a beruházás most olyan kedvező konstrukcióban épül, ami soha vissza nem térő alkalom a rácsatlakozásra. Szintén jogszabályi előírás az is, hogy legalább 67 %-os rákötési készség esetén, a rákötöni nem szándékozó tulajdonosok ingatlanára ráterhelhető a saját erő összege, sőt az önkormányzat a szennyvízszippantási díj fizetésére is kötelezheti őket, ami kb. 1500.- Ft/m³.

Felmerült még a saját erőből betonozott, térburkolattal ellátott kapubejáróknak a kérdése, hogy ki fogja azokat helyreállítani? A válaszból megtudtuk, hogy a kivitelezést végző vállalkozónak helyre kell állítania a területeket az eredeti állapot szerint. Ha szükséges, fényképfelvételt kell készíteni ennek dokumentálására a munkák megkezdése előtt. De a csővezeték fektetése során minden egykezettel azon leszünk, hogy aszfalt bontására csak elkerülhetetlen esetben kerüljön sor.

A tényleges építési munka valószínűleg tavasz végén - nyár elején indul. Addig a Hírmondó hasábjain, illetve a falugyűlésen és más fórumokon rendszeresen igyekezzünk tájékoztatni a lakosságot a beruházás részleteiről, az előkészítő munkák haladásáról.

- Polgármesteri Hivatal -

Projekttalálkozó Szentkirályon

Az osztrák ERSTE bank által támogatott projektünk negyedik állomása volt a szentkirályi találkozó. Iskolánk 2008. tavaszán nyert ezen a pályázaton, melynek célja az interkulturális párbeszéd megerősítése a közép-európai államokban. Az első találkozó Salzburgban volt, ahol a pályázati programokról és azok megvalósításáról esett szó. A második találkozóra Szerbiában, Belgrádban került sor, ahová 2 pedagógus és 7 szentkirályi gyerek utazott, a harmadikra pedig Brckoban, Bosznia-Hercegovinában, ahová szintén ugyanennyien utaztak. A negyedik találkozót itt szerveztük Szentkirályon, december elején. 13 szerb és boszniai diákot és 6 pedagógust láttunk vendégül. A gyerekek családoknál laktak, általában azoknál, akiket ők láttak vendégül saját hazájukban. A találkozó célja nálunk egymás hagyományainak, szokásainak megismerése volt. Az első napon kis sétát tettünk a faluban, megmutattuk nevezetességeinket, a délután pedig karácsonyi mézeskalácssütéssel, poszterek készítésével, valamint tánctanulással telt. Megismerhettük a szerbek „kóló”-ját, mi pedig a csárdás lépéseit próbáltuk nekik megtanítani. Este magyar marhapörkölttel kínáltuk vendégeinket. Másnap Budapestre látogattunk, megnéztük a Budai várat, a Halászbástyát, a Mátyás templomot, a Nemzeti Galéria állandó kiállítását is megmutattuk vendégeinknek. A pesti oldalon már csak a Hősök terére maradt idő és energia, de azt hiszem a buszból látott épületek, hidak, a Duna szintén maradandó élményt nyújtottak számukra. A búcsúzás napjának délelőttjén még egy rövid értékelést tartottunk és mind a diákok, mind a pedagógusok nagyon pozitív véleménnyel voltak a programokról, a szervezésről, iskolánk családias hangulatáról, a vendéglátásról és a fogadó családokról. A projekt záró találkozójára Budapesten lesz márciusban, ahol más projektek résztvevőivel együtt értékelni fogjuk munkánkat. Szeretném megköszönni minden kedves kollégának a közreműködését, aki bármilyen formában is segítette a találkozó sikerességét, valamint azoknak a családoknak a segítségét, akik gyerekeket fogadtak, ezzel nem kis anyagi áldozatot hozva.

Dr. Steklács Jánosné

MÉZESKALÁCS-SÜTÉS

Immár másodszer rendeztünk meg a karácsony előtti mézeskalács-sütést december 18-án. Kb. 6 kilogramm lisztből és 1,5 kilogramm mézből készültek a szebbnél szebb mézeskalács figurák több mint 80 gyermek öröme.

Karácsonyi ünnepség

Az iskola december 19-én rendezte meg a karácsonyi ünnepségét. A táncok mellett A didgerő király mesejátékkal szórakoztatták a közönséget. Iskolán kórusa pedig karácsonyi dalokat énekelt.

ÚJ SZEREPBEN A KÖZLEKEDÉSI LÁMPÁNK

Évek óta megoldatlan a gépjárművek száguldása, a községeket kettészelő „alacsony” rangú úton. Az átmenő forgalom évenként 40-50 %-kal nő. Ez év vége felé várhatóan tovább javulnak a feltételek, hiszen a Borbási iskolától talán folytatódik a burkolat csere. A közlekedési lámpa valamelyest csökkentette a gyorsajtók számát, a forgalom növekedésével azonban egyre gyakoribbak lettek a száguldó kamionok, személygépkocsik. További „forgalomlassítási” feladat előtt állt önkormányzatunk. Végül is sikerült pályázati úton anyagi forráshoz jutni. A tervezéssel és a kivitelezéssel a SZIGNÁLTERV Kft.

lett megbízva. Az építési munkálatok november elején kezdődtek. Karácsony

előtt különösebb ceremónia nélkül került sor az átadásra. A rendszer alkal-

mas a községeink belterületére érkező gépjárművek sebességének mérésére, kijelzésére, adott esetben a gyalogátkelő lámpánál történő megállításra. A felszerelt modern technika egyszerűen bővíthető adattörzstíró, és azonosító berendezésekkel. A gyalogosok továbbra is „kérhetnek” nyomógomb segítségével áthaladási elsőbbséget, azonban a rendszer már figyelembe veszi a gépjárművek számát is. A berendezés hazai forrásból készült. Összesen 2.850.000 Ft-ba került, ebből a saját erő 860.000 Ft. Csak remélni lehet, hogy a berendezés funkciójának megfelelően hatékonyan látja el feladatát. - szerk -

A NÓTAKLUB KARÁCSONYA

Karácsonyi ünnepséget tartottak a művelődési ház nótaklubjának tagjai december 22-én. Énekekkel, verssekkel köszöntötték a vendégeket, majd terített asztal mellett kívántak

egymásnak Kellemes Karácsonyi Ünnepeket.

- szerk -

A nóta klub Boldog Új Évet kíván községeink minden lakójának

Égi látványosság

Nem mindennapi égi látványosságban lehetett részünk december 1-jén naplemente után a látóhatárhoz közel. A Hold, a Vénusz, és a Jupiter egy kis látószögben tartózkodott. Kimondottan feltűnő volt az „együttállás”. A szerencsés megfigyelők még annak is szemtanúi voltak, amikor a Vénusz a Hold mögé bújt, bizonyára „szépítkezni”, hogy a másik oldalon még tündöklöbben bújjon elő. A gyönyörű fotót Czinder Gábor Tatabányai amatőr csillagász készítette. - Vecsei-

Új Évi köszöntő

A Szentkirályi Mozgáskorlátozottak Egyesülete BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁN minden kedves szentkirályi lakosnak.

-Zók Andrásné-

ÉTKEK, TIPPEK, FORTÉLYOK

Fűszeres krumplirakottas

Hozzávalók: 20 dkg főzőkolbász, 15 dkg füstölt parasztkolbász, 1 piros húsu kaliforniai paprika, 2 közepes vöröshagyma, 6-8 nagyobb burgonya, 2-3 evőkanál olaj, só, őrölt fekete bors, 1-1 kiskanál szárított bazsalikom és szárított kakukkfű, 2 evőkanál mustár, 2 dl tejföl, 8-10 dkg reszelt sajt. A tepszi kikenéséhez vaj vagy olaj. A tetejére: 1 tojássárgája, 1 nagy pohár (450 gramm) tejföl, 1 mokkáskánál őrölt fekete bors, fél kiskanál ételízesítő por, pár csepp citromlé, 20 dkg reszelt trappista sajt.

A kétféle kolbászt, miután bőrüket lehúztuk, karikákra vágjuk. A paprikát kicsumázzuk, kisebb kockákra vágjuk, akárcsak a hagymát. A burgonyát megtisztítjuk, 2 centis kockákra daraboljuk.

Az olajat egy nagy serpenyőben kissé megforrósítjuk, majd a kolbászkarikákat kissé átpirítjuk rajta. A burgonyát és a paprikát hozzáadjuk, rázogatva addig pirítjuk tovább nagy lángon, míg a krumpli színt nem kap. Közben enyhén megsózzuk, borsozzuk, a bazsalikommal és a kakukkfűvel fűszerezzük. A túzról lehúzva a mustárral ízesített tejfölet ráöntjük.

Egy tűzálló tálat kikenünk, a kolbászos-krumplis keveréket belehalmozzuk, elegyengetjük. A reszelt sajttal megszórjuk. Előmelegített sütőben, jó közepes lánggal kb. 30 percig sütjük. Puha kenyérrel és sok salátával tálaljuk.

Jó étvágyat kíván Kenyeresné Zsuzsika

December időjárása

Már majdnem azt hitük, hogy elmarad a tél. Az Atlanti óceánról érkező légtömegek folyamatosan fűtötték a Kárpát medencét. A hónap közepén ismét virágozni kezdett a pitypang. A kerti ibolyák is megmutatták, hogy a tavasszal milyen szép kék virágszőnyeggel borítják be az erdei tisztásokat. Itt-ott az aranyeső bontogatta szirmát. A halványrózsaszín bangita viszont teljes virágpompával kellette magát. Érdekes, hogy a platán levelű juharok virágbimbói erősen kifejlődtek. Sajnos a viszonylag sok csapadék ellenére a felső talajnedvesség nem ért össze az alsóval. Van még mit pótolni a télnek. A lőtetűk, és a cserebogár pajorok igen mélyre, 50-60 cm mélyre húzódtak le. Lehet, hogy egy erősebb hideg ellen menekülnek, de inkább valószínű, hogy nem kedvelik a száraz talajt,

ezért igyekeztek a nedvebb részeket felkeresni. A hónap közepén még bizonytalan volt a fehér karácsony. December 20-a körül már mutatkoztak a tél előjelei. Karácsonykor már itt-ott hólepel tarkította a Kárpát medencét. Fokozatosan hűlni kezdett a levegő annyira, hogy a hónap vége felé már nappal is fagyott. A jövő év is kemény hideggel indul. Változás csak az első holdtölte után képzelhető el. Régi népi megfigyelés, hogy január 12-15 körül, ha pár napra is, megenyhül az idő. Csapadék viszonyok: 4-én 7,6 mm, 5-én 5,8 mm, 6-án 9,2 mm, 13-án 0,6 mm, 17-én 16,8 mm, 18-án 19,6 mm, 19-én 10,8 mm, 20-án 0,4 mm, 24-én 1,5 mm.

Összesen decemberben: 72,3 mm. A sokévi átlag 46 mm, az éves átlag: 535 mm. A 2008. évi tény: összesen 520,7 mm.

Vecsei

Anyakönyvi hírek

Elhunytak: Faragó Józsefné élt 73 évet, Pekár János élt 67 évet.

CSILLAGOS ÉGBOLT

/Helyreigazítás/

Mindjárt az elején egy helyreigazítás. A novemberi számban kimaradt a „pálya” szó. Tehát a Nemzetközi űrállomás futball-pálya nagyságú, bármennyire is hihetetlen. Legtöbbször tőlünk északra, magasan az égbolton figyelhetjük meg. Messze kitűnik fényességével a többi csillag közül. Hang és villogó fények nélkül halad át az égbolton. A mesterséges égi objektumon szálláshelyek, laboratóriumok, raktárak, kondi-termek, dokkoló egységek stb. találhatóak légmentes illesztésekkel, és igen hatékony kozmikus sugárzás elleni védőréteggel.

Az űrállomás térbeli nagyságának legnagyobb részét az óriási napelem táblák teszik ki. Ezek biztosítják az energiaellátást. Hamarosan bővül az állomás, mert Oroszország további laboratóriumokat szándékozik telepíteni. Nagyon sok ember számára kérdés, hogy miért nem esik le az űrállomás? Higgyék el, zuhan, mégpedig másodpercenként 8 méteres sebességgel, ami óránként 288 km. Az űrállomás az ágyúgolyó tízszerezésével száguld, 8 kilométert tesz meg egyetlen másodperc alatt. A számokból már ki lehet következtetni, hogy

8 kilométer megtétele után 8 métert zuhan, ugyanakkor a Föld görbülte révén a földfelszín is 8 méterrel alacsonyabban van az „indulási” ponttól. Tehát a zuhanás ellenére magassága nem változik. A valóságban némi pályamagassági csökkenés azért bekövetkezik, melyet időnként fedélzeti rakétákkal módosítanak. A köztudatban kevés publikáció jelenik meg az űrállomáson folyó kutatási munkákról, pedig eredményeit ma már az élet minden területén használják.

Vecsei

HIRDETÉSEK

Tiszakécske központjában, keres családi ház sürgősen eladó. Irányár 10 millió Ft. Érdeklődni: 30 623 357-es telefonon.

Komfortos tanya hosszútávra kiadó Szentkirályon, műút mellett. Érdeklődni: 76-328-015 telefonszámon.

Viccek!

Az újságárust nyugtalanítja, hogy egyik vásárlója minden reggel megveszi az egyik politikai lapot, rápillant a címdoldalra, aztán olvasatlanul bevágja a kukába. Egyik reggel aztán halkán megkérdi: Miért veszi meg ha el sem olvasa? Mit keres benne? Engem csak a halálozási hírek érdekelnek, így az olvasó. De hát azok az ötödik oldalon szoktak lenni. - mondja az újságárus. - Akiét én várom, azé az első oldalon fog megjelenni. -

* * *

Huszonöt idióta van az osztályban! - korholja a gyerekeket a tanár. Huszonhat, szól Móricka szemtelenül, a tanárra célozva. Mars ki! - üvölti a tanár

Móricka kimegy, de az ajtóból visszaszól. - Így persze a tanár úrnak lesz igaza!

* * *

Az orvhorgász nagy vödör hallal a kezében összefut a halórral. Kérem, ezek itt a saját halaim. Néha kijövök, és megúsztatom őket, aztán füttyentek egyet, és mind visszaugrálnak a vödörbe. Na, persze, mutassa! - így a halór. A horgász bedobálja a hal akat a vízbe és vár. Mikor hívja már vissza a halakat? - kérdi az ör. Miféle halakat???

Bölcs gondolatok

Azért Éva lett utoljára teremtve, mert csak így lehetett elkerülni, hogy beleszóljon a teremtésbe.

A szellemesség művelt pimaszság.

Az igazság és a féligazság között akkora a különbség, mint villanyégő és a világító bogár között.

Légy hű magadhoz! Egész életedet vele kell leélned.

Aki az életet tréfának tartja, az gondoljon a poénra is.

FELHÍVÁS!

Január hónapban kedvezményesen fizetheti elő a SZENTKIRÁLYI HÍRMONDÓ-t. Most csak 11 hónapot kell befizetni változtatlan áron. Így egész évre 1100 Ft-ot. Keresse a Polgármesteri Hivatal pénztárosát, Zakar Orsolyát.

Kazán-segítség

December végén megtörtént a tornatermi kazáncsere kiviteli munkáinak műszaki átadás-átvétele. Köszönet a kivitelezésért és az igazán kedvező finanszírozási lehetőségért a TEAM Kft-nek. Ezzel az utolsó magas alapdíjú gázmérő lecserélése is lehetővé vált, és a havi 37-980.- Ft helyett itt is csak 594.- Ft alapdíjat fizetünk. A leszerelt kazánok sorsáról is szeretnék hírt adni.

A két Celsius 85 típusú kazán igazán kiváló műszaki állapotban volt, így további használatukat semmi nem akadályozta. A Magyar Faluszövetség tagtelepülései és a múlt év tavaszán bonyolított "Éljen a falusi iskola" pályázói felé egy értesítést küldtem, felajánlván a két kazánt hasznosításra.

Örömteli eredményt hozott a megkeresés, ugyanis az egyik kazán a hevesi Nagyvisnyó, a másik a Borsod-megyei Ináncs iskolájában működik tovább. Mindkét településen ezeknél régebbi, illetve gyatra műszaki állapotú fűtőalkalmatosságot váltanak ki velük. A két kazánért összesen 45 ezer forintot kaptunk.

Szabó Gellért

KI-MIT TUD!

A Szentkirályi „Gárdonyi Géza „Művelődési Ház ki-mit-tud-ot rendez 2009 február 7-én, 9 órai kezdettel, amatőr fellépők részére. Bármilyen színpadi produkcióval lehet jelentkezni február 5-ig. Egy-egy fellépés ideje 12 percnél nem lehet hosszabb.

Érdeklődni, és jelentkezni az alábbi személyeknél lehet: Gergely Attiláné 06 70 452 3850-es telefon számon, és Vecsei Ferenc 06 70 214 1325-ös telefon számon.

A rendezvény a fellépők, és a nézők számára díjmentes. Mindenkit szeretettel várunk.

SZENTKIRÁLYI HÍRMONDÓ független közéleti lap

Megjelenik havonta: Kiadja: Szentkirály Község Önkormányzata - Felelős kiadó: Szabó Gellért polgármester - Felelős szerkesztő: Vecsei Ferenc - Munkatársak: Csanádi Andrásné, Kara Lajosné, Kenyeres Dénes, Kenyeres Zoltán, Katzné Almási Zsuzsanna, Balázs Hajnal-ka Ielkés, Kutasi Ferenc, Pápai Ferencné, Pásztor Gézáné, Puskás Mihály plébános, Szabó Gellért polgármester, Szutor Sándorné, Dr. Szűcs Zsolt, Takácsné Kiss Márta, Varga Béláné, Varjúné Széchenyi Marianna - Szerkesztőség címe: Polgármesteri Hivatal Szentkirály, Kossuth Lajos utca 13. - Tel./fax: 76/597-011 - Készül 400 példányban Nyomda: Nyomtató Kkt Tiszakécske T: 76/441-519 - Felelős vezető: Tóth Géza